

Roman

krat, prilog.
Poštnina plačana v gotovini Številka 2 Din

Naročnina: 1 mesec 8 Din,
1/4 leta 20 Din, 1/2 leta 40 Din,
vse leto 80 Din. — Račun
poštne hranilnice v Ljubljani
štev. 15.393. — Dopisi: „Ro-
man“, Ljubljana, Breg 10-12

Tednik za vse / Izhaja ob sobotah / Ljubljana, 24. V. 1930 Leto II. - Štev. 21

SIROTA Z MILIJONI

Roman v 4 knjigah

Francoški napisal Jules Mary. Poslovenil B. R.

Prva knjiga

LJUBEZEN IN DENAR

Prejšnja vsebina

Markiju Norbertu d'Argentalu, ki je z ženskami in kvartami pognal vse svoje imetje, se na dan dražbe njegovega gradu ponudi neki Roquin, da mu preskrbi 50 milijonov frankov, ako se oženi z delavčevo hčerjo Aliee, ki je dedinja stomilijonske zapuščine, ne da bi sama kaj vedela o tem. Stvar je nerodna samo v toliko, ker je dedičem na sledu tudi neki skrivnostni Indijec, ki misli pošteno in je zato Roquinu opasen nasprotnik. Roquin je k temu Indijcu vtihotapil svojega zaupnika Laguyano, katerega je pa Indijec izpregledal, ko ga je hotel okraštati. Vtisnil mu je na hrbet roke neizbrisno besedo „Tat“ in ga pognal.

Četrto poglavje

ALIČIN ROJSTNI DAN

Prvi pomladni dnevi so nastopili, ko se je pričela naša povest.

Mlad mož dvajsetih let je šel nekega dne po Rue Laffitte. Pod pazduho je nosil kup knjig. Oblečen je bil zelo čedno, skoraj elegantno in v njegovem nastopu je bilo nemalo ponosa in odločnosti. Pogled mu je bil jasen in bister. Bledica na licu je dajala njegovemu obrazu skoraj preveč resnosti. Po postavi je bil bolj slaboten. Ta mladi mož, ki smo ga že enkrat srečali, je bil Aličin ljubljenec Valentin.

Pred dvajsetimi leti sta mu drug za drugim umrla oče in mati. Tedaj sta ga vzela zakonca Bertara za svojega.

Zrasel je pri svojih krušnih roditeljih, ki sta ga ljubila, kakor bi bil njun lastni sin. Smrt Bertarove žene, ki je umrla nekaj dni po Aličinem rojstvu, tega razmerja ni izpremenila.

Ker je bil Bertara reven, se je moral Valentin kmalu oprijeti dela. Oba sta bila v

službi pri starem mojstru Lehoussu, kjer je bil Bertara že prej. Takrat je bilo Valentinu petnajst let.

Kmalu je zbudil zanimanje svojega gospodarja, ki je opazil, da je deček zelo nadarjen, in ga je dal v šole.

Valentin je dobro napredoval. Po končani šoli se je vpisal na tehniko in ni bil več daleč

Gg. trafikanti in prodajalci »Romana«!

Vljudno vas prosimo, da kupce „Romana“, ki ste jim razdelili propagandne letake z začetkom našega novega romana „Sirota z milijoni“, opozorite, da je na teh letakih natisnjeno približno samo pol listega, kolikor je prinesla 20. številka „Romana“. Onim čitateljem, ki niso kupili 20. številke in so prečitali samo naš letak, bodo tedaj v začetku današnjega nadaljevanja manjkale kake 4 strani in jim zato priporočamo, da si nabavijo še 20. številko. Ker pa je ponekod utegnila številka poiti in bi zato ta ali oni ne mogli čitati romana v 21. številki, prinašamo na uvodnem mestu kratko prejšnjo vsebino.

Slika našega lepaka za »Siroto z milijoni«
ki je zbudil v vsej Sloveniji veliko pozornost

dan, ki ga je tako nestrpno pričakoval, dan, ko bo stopil v svet kot mlad inženjer.

Zdaj pa se vrnimo k naši povesti.

Ko je Valentin zavil okrog vogala, je zagledal v neki veži voziček in zraven njega starejšo žensko, ki je prodajala cvetice. Stopil je v vežo in začel izbirati.

Pet minut nato je bil že spet na cesti. V eni roki je nesel svoje knjige, pod drugo pa šopek cvetlic. Tako obložen je odhitel po rue d'Allemagne, in z veselim obrazom stopil v majhno hišo ob Hauptpoulskem prehodu. Tiho je stekel po stopnicah v drugo nadstropje in rahlo potrkal na vrata.

„Le noter, Valentin,“ je zaklical znan ženski glas, „po hoji te poznam.“

— Odprl je vrata in kakor vkopan obstal na pragu. Alice je stala pred njim in se mu smehljala.

Tako je bil zamaknjen vanjo, da je pozabil na knjige. Šele, ko so mu zdrknile iz rok in zgrmele po tleh, se je zavedel. V zadregi se je sklonil in jih jel pobirati.

„Neroda!“ ga je Alice pokarala, toda v njenem glasu ni bilo prav nič jeze, narobe, tako prijazen in dober je bil, da bi ga Valentin najrajši zmeraj poslušal.

Tedaj je zapazila, da ne nosi samo knjig s seboj.

„Cvetice seveda. Saj sem vedela! Za moj rojstni dan?“

Valentin je prikimal, potem pa je pogledal po veži. „Ali očeta še ni?“

„Ne! Saj veš, da pride šele ob sedmih!“

„Čudno! Včeraj je vendar rekel, da bo že ob štirih doma.“

Alice ga ni poslušala. Vzela je cvetice in jih jela urejevati po vazah, ki so stale na kaminu.

Sedel je k njej.

„Alice...“

„Plačilo bi rad, kaj ne? Ná!“

Vzpela se je k njemu in mu nastavila ustnice.

„Samo en poljub?“

Valentin si ni dal dvakrat reči. Malce je zardel, potem pa jo je prijel okrog pasu in pritisnil k sebi.

„Še leto dni... Alice...“ je rekel tiho, „potem boš moja... moja za zmeraj...“

Plaha rdečica ji je zalila obraz.

„Samo še eno leto...“

Zvedavo ga je pogledala: „Kako, da si danes tako zgoden?“

„Hotel sem na samem govoriti s teboj. Povej... povej, Alice, kaj išče tod gospod Norbert?“

„Ne vem,“ je odvrnila. „Povedala sem mu že, da ga ne maram in da ga ne bom nikdar ljubila. Toda oče želi...“

„Ali ga res ne boš nikdar ljubila?“

„Ne,“ je rekla odločno. „Samo tebe ljubim.“

Ura nad kaminom je odbila pol šestih. Tedaj sta začula težke korake na stopnicah.

„Oče Bertara gre,“ se je razveselil Valentin.

„Ne, to ni njegov korak. Zakaj si tako vznemirjen?“

Ni ji utegnil odgovoriti. V vežo je stopil postrešček z velikim šopkom.

„Tole je za gospodično Bertarovo,“ je rekel in potegnil iz žepa pismo.

Preden mu je Alice mogla kaj reči, je odšel. Raztrgala je ovitek in prečitala posetnico.

„Že spet on,“ se je razsrdila. „Nikdar mi ne da miru.“

Strgala je posetnico in jo vrgla v kot. Tedaj ji je obstal pogled na Valentinu, ki je bil bled ko zid.

„Kaj ti je?“

„Alice, ali mu nisi nikdar dala povoda?...“

„Kaj vendar misliš?“ ga je vprašala z očita-jočim pogledom. „Ali mi ne zaupaš?“

„Zaupam ti, Alice... toda on je mlad in bogat. Ljubosumen sem nanj, ljubosumen, Alice.“

„Bodi pameten, Valentin! Saj vendar veš, da bi ga bila že davno pognala, če ne bi bil znan z očetom.“

Odprla je okno in vrgla Norbertov šopek na dvorišče.

Valentinu se je odvalil težak kamen od srca.

„Hvala ti, Alice. Zdaj šele vem, da si resnico govorila. Če tebe ne bi bilo, bogve, kaj bi bilo z menoj. Samo ti, ti si mi vse...“

„Zdaj se ne bojim ničesar več,“ je povzel čez nekaj časa. „Čuval te bom, Alice. Pred njim in pred vsemi.“

„Kaj pa Trompelet in Trutat?“ se je nasmehnila.

„Res, tudi ta dva. Trompelet je zvit, Trutat pa močan. Nista zaman v cirkusu. Tvoj oče

mi je večkrat rekel, da bi bil po tisti nesreči umrl od lakote, če mu ne bi bila pomagala.“

„Če o volku govoriš, volk pride,“ se je zasmejala Alice. „Pravkar prihajata.“

Hitro je odprla vrata in v vežo sta stopila dva moža, ki ju še ne poznamo.

Eden je bil velik in suh, kakor bi ga bila sama kost in koža. To je bil Trompelet,¹⁾ čarovnik v cirkusu Francom.²⁾ Drugi pa je bil širokopleč orjak s samozavestno hojo — Trutat³⁾ bedasti Avgust in rokoborec v istem cirkusu.

Trompelet je stopil k Alici in ji podal roko. Toda še preden je utegnil kaj reči, mu je skočil Trutat čez ramo in stopil med njega in Alice.

„Ali se še bojiš?“ se je zasmel Valentin. Če Norbert ne bo miroval, mu že pokažemo!“

Alice pa je molčala in se ni mogla pomiriti. Neznana slutnja jo je bila stisnila za srce.

„Kje je Bertara?“ je vprašal Trutat.

„Ni ga še bilo,“ je odgovorila Alice. „Valentin, pojdi pogledat, kje hodi tako dolgo. Jaz stopim v tem še v trgovino in k peku.“

Valentin se je poslovil in šel.

Peto poglavje

KAJ SE JE ZGODILO?

V tem se je oglašil nov gost — marki Norbert d' Argental.

Alici je bilo zelo neljubo, da prihaja v takem času, vendar ni pokazala nejevolje. Bala se je le, kaj bo, ko se Valentin vrne. Marki je stopil k njej in ji ponudil roko.

„Ali ste dobili moje cvetice? Zvedel sem, da je danes vaš rojstni dan, zato sem vam jih poslal...“

Prentolknil je in pogledal okrog sebe, kakor da nekaj išče.

„Zaman jih iščete,“ ga je hladno zavrnila Alice. „Ni jih več. Sicer je lepo, da se zame zanimate, toda od vašega znanja imam same neprilike. Ali vam nisem že rekla, da ljubim drugega?“

„Valentina? Tega otroka?“

Trompelet in Trutat sta prisluhnila.

„Naj bo otrok,“ ga je zavrnila, „toda jaz ga ljubim. Ko je prišlo vaše darilo, sva se

skoraj sporekla in zato sem vrgla vaš šopek skozi okno. Tam ga lahko najdete.“

Norbert je prebledel in se vgriznil v ustnico. Vendar se je premagal.

„Krivico mi delate, gospodična,“ je rekel mirno. „Kaj sem zagrešil, da ste me sprejeli s takimi besedami? Ali je ljubezen zločin? Ali je to zločin, da sem priznal vašemu očetu, da vas ljubim, in ga prosil za vašo roko? Sicer pa,“ se je trpko nasmešnil, „vam obljubljam, da o ljubezni ne bom več govoril. Dovolite mi samo, da počakam vašega očeta.“

„Prosim.“

„Potlej vas ne bom več nadlegoval. Umaknem se vam, ker vem, da me ne marate. V Ameriko pojdem. Preden poteče teden dni, bo morje med nama.“

Alice je osupnila. Ali se je zmotila v njem?

„Gospod Norbert,“ je rekla z drhtečim glasom, „nisem prav storila. Odpustite mi!“

Dvignil je glavo in ji pogledal v oči. Potem pa je zajeceljal:

„Hvala gospodična... Hvala!“

Alice je vzela košarico s kamina.

„Počakajte, gospod Norbert,“ je rekla prijazno „dokler se ne vrnem. Vidva,“ se je obrnila k Trompeletu in Trutatu, „vidva pa pokažite gospodu Norbertu, kaj znata.“

Zaprta je vrata za seboj in odhitela po stopnicah.

Trompelet je neutegoma začel razkazovati svoje umetnije. Toda Norbert ga ni niti pogledal. Stopil je k oknu in se zagledal na ulico d' Allemagne.

„Ali vas ne zanima?“ ga je vprašal Trompelet. Norbert se je zdrznil, videč, da ga opazujeta.

„Kako me ne bi zanimalo? Kar nadaljujte! Kdo bi si mislil, da ste tako spretni!“

Minilo je četrť ure, pol ure, toda Alice se še vedno ni vrnila.

Marki se je oddahnil in obraz se mu je zjasnil.

Tedaj pa so se vrata sunkoma odprla in v sobo je planil Valentin. Bil je tako razburjen, da ni markija niti opazil. Videl je samo, da Alice ni v sobi.

„Kje je Alice?“ je kriknil in pograbil Trompeleta za ramena. „Kam je šla? Kdaj je odšla?“

Nihče mu ni odgovoril.

¹⁾ izg. Tromplè.

²⁾ izg. Frankóm.

³⁾ izg. Tritá.

„Govori nesramnež, govori!“

„Pred dobro uro je šla in rekla, da se takoj vrne,“ ga je skušal pomiriti Trompelet. „Počakajte še malo — takoj mora biti tu.“

Valentin se je spustil na stol. Bil je bled ko mrlič.

šesto poglavje

SLED

„V trgovino je šla, da kupi za večerjo,“ je rekel Trutat.

„Danes ne bomo večerjali,“ je žalostno rekel Valentin. „Ali še ne veste, kaj se je zgodilo?“

„Kaj?“ se je vznemiril Trompelet.

„Stari Bertara je izginil.“

„Kaj pravíte?“ sta zavpila Trompelet in Trutat v en glas.

„Bertare ves dan ni bilo na delo!“ je pojasnil Valentin. „V Pantimu so mislili, da je bolan, in so se zelo začudili, ko sem jih prašal po njem. Prav nič ni povedal kam gre. Davi sem ga še nekaj časa spremljal. Bil je zelo dobre volje. Kaj se mu je moglo zgoditi?“ je zaihtel. „Še nikdar ni izostal ves dan, ne da bi bil prej povedal.“

Tedaj šele je opazil markija.

„Česa iščete tu?“

„Gospoda Bertara čakam,“ je mirno odgovoril Norbert.

Valentin se je komaj premagal, da ni planil nanj.

„Bodite pametni!“ mu je Trutat šepnil na uho. „Gospod Norbert je bil povabljen.“

„Mislim, da bo najbolje, če ga gremo iskat,“ je posegel v besedo marki.

„Vaše pomoči ne potrebujemo,“ ga je osorno zavrnil Valentin.

„Kakor želite...“

Tedaj je ura odbila osem.

Čuden nemir je legel na vse. Nehote so se vsi ozrli proti vratom.

„Mislim, da se prav po nepotrebnem razburjate,“ je izpregovoril Norbert. „Gospodična se mora kmalu vrniti. Najbrž je stopila h kateri prijateljici.“

Valentin ni čul njegovih besed. Neprestano je strmел v vrata, ki se niso hotela odpreti.

„Gospod ima čisto prav,“ se je tedaj oglašil Trompelet, „počakajmo še malo!“

„Počakajmo... Počakajmo!“ ga je srdito oponesel Valentin. „Da bo prepozno!“

„Nikar se ne pričakajta!“ ju je hotel miriti marki. „Povejta mi rajši ali je imel Bertara sovražnike?“

„Sovražnike?“ se je zasmel Valentin. „Ha, ha, Bertara, ki je najkrotkejši človek na svetu — pa sovražnike! Pri vsem tem pa še siromak! Da ima človek sovražnike, mora biti mogočen in bogat. Kdo bi se bil zmenil zanj?“

Trutat in Trompelet sta stala ob kaminu in opazovala Valentina, ki je nemirno gledal skozi okno. Počasi se je tudi njiju začelo pollaščati razburjenje, ki ga nista mogla več skrivati. Minuta za minuto je potekala, in od nikoder nikogar. Ura na steni je hreščeče odbila devet.

Valentin se je zgrudil na stol in zagrebel obraz v dlani. „Moj Bog, še zdaj je ni... kod hodi?“

Norbertov obraz je obletel zagoneten nasmešek, ki ga ni nihče opazil. Mirno je sedel za mizo in pušil cigareto za cigareto. Le časih je nervozno pogledal proti oknu, kjer je stal Valentin.

„Res čudno, da ju še ni,“ je rekel čez nekaj časa in puhnil dim pod strop.

„Alice, Alice,“ je obupno vzdihnil Valentin. Na starega Bertaro sploh ni več mislil... „Tega ne prenesem več. Moram zvedeti, kaj se ji je zgodilo.“

„Pojdiva jo iskat, Trompelet,“ je zaprosil prijatelja. „Ti, Trutat, pa ostani, če se morda med tem vrneti.“

„Ali smem z vama?“ se je pomudil Norbert. „Morda me bosta potrebovala.“

„Ne,“ je strupeno zaškrtal Valentin. Stopil je k njemu in mu siknil na uho: „Sovražim vas!“

Trompelet in Valentin sta odšla. V veži sta srečala Lestibouta,⁴⁾ trgovca z vinom, ki je stanoval v pritličju.

„Ali ste kaj videli Alice?“ sta se obrnila nanj. „Pomislite, še zdaj je ni nazaj!“

Trgovec je bil videti zelo presenečen.

„Res, tudi jaz nisem videl, da bi se bila vrnila.“

⁴⁾ izg. Lestibúja.

Hotel je še nekaj reči, toda Valentin ga ni poslušal. Čedalje huje se mu je grebla misel v možgane, da Alice ne vidi nikdar več. Pograbil je Trompeleta za rokav in ga potegnil za seboj.

„Pojdiva k peku, morda tam kaj več zveva.“

Pa tudi ta jima ni vedel nič novega povedati.

Potem sta šla v Rue d'Ourcq, kjer je kupovala Alice jestvine. Pomočnika, ki sta pravkar zapirala trgovino, sta povedala, da Alice nista videla...

Valentin je obupoval. Kakor pijan se je opotekal po ulici in se zaletaval v ljudi, ki so hiteli mimo njega. Zdajci pa je obstal.

Po cesti je prihajal star cunjar, ki je s svetiljko v roki iskal po ulici ostanke. Valentin je videl, da je nekaj pobral. Stopil je bliže in spoznal Aličino košarico. Iztrgal mu jo je iz rok in jo pokazal Trompeletu.

„Ali ti nisem rekel, da se ji je nekaj zgodilo!“ je vzkliknil obupano. „Poglej!“

Stari cunjar, ki si ni vedel razlagati, kaj naj to pomeni, je šel dalje svojo pot.

Tam blizu pred neko gostilno je stala dolga vrsta avtomobilov, ki so čakali na zapoznele goste. Valentin se je komaj še držal na nogah. Spodtaknil se je in da ga ni Trompelet prestregel, bi bil padel.

Šoferji, ki so stali pred gostilniškimi vrati, so priskočili na pomoč. Artist jim je v kratkih besedah pojasnil, kaj se je zgodilo. A kdo opiše njegovo začudenje, ko mu eden izmed izvoščkov pove, da je videl dekle, ki ga iščeta.

„Kje?“ ga je nestrpnost vprašal Trompelet.

Šoferju pa se ni prav nič mudilo. Vzel je iz žepa pipo in si jo natlačil. Potlej pa se je naslonil na zid in začel pripovedovati:

„Da, videl sem jo. Prišla je po cesti s košarico v roki. Ko je hotela stopiti v onole trgovino, sta stopila k njej dva gospoda.“

Valentin se je zdrznil in na čelo so mu stopile potne kaplje.

„Brž, kaj se je potem zgodilo... prosim vas ne mučite me!“

„Tako, gospod, le potrpite,“ je počasi odgovoril izvošček in povzel: „Gospoda sta jo pozdravila in jo vprašala, ali je ona gospodična Bertara. ‚Seveda sem,‘ je potrdila, ‚česa želite?‘

Tedaj sta povedala, da prihajata iz Pantina. Gospodična se je prestrašila in takoj vprašala, ali se ni njenemu očetu kaj pripetilo. ‚Ponesrečil se je,‘ je odgovoril eden izmed gospodov, ‚stroj mu je odtrgal noge. Hotel je, da ga prepeljejo domov, a zdravnik ni dovolil, ker je njegovo stanje zelo resno. Nama pa so dali vaš naslov, da vas obvestiva. Če hočete videti očeta še živega, morate neutegoma z nama.‘

Gospodična je bila tako prestrašena, da ni vedela, kaj naj stori.

Potem so se odpeljali z vozom, ki je stal v bližini.“

„Kam?“ je hlastno vprašal Valentin.

„Čakajte, — da pomislim — aha, proti Pantinu. Nekaj pa sem opazil,“ je pristavil čez nekaj časa šofer. „Voz, ki so se z njim odpeljali, ni bil od tod in tudi številke ni imel...“

Ko je gospodična vstopila, ji je padla košarica na tla.“

Valentin se je počasi opomogel. Izvoščkove besede so mu zbudile novo upanje.

„Kdaj je to bilo?“ je vprašal.

„Tri ure bo že tega.“

Sedmo poglavje

DVA NOVA PRIJATELJA

Ko sta šla mimo hiše, kjer je stanoval Bertara, se je Trompelet spomnil, da bi bilo dobro pogledati, ali Trutat še čaka.

Stekla sta po stopnicah v drugo nadstropje in planila v stanovanje. Trutat se ju je skoro ustrašil; povedal jima je, da je marki že šel.

Ko so hoteli vsi trije oditi na policijo, da javijo, kaj se je zgodilo, sta potrkala dva neznanca.

„Ali ne stanuje tu gospodična Bertara?“ je vprašal starejši.

„Da, a zdaj je ni doma.“

„To dobro veva,“ je resno odgovoril. „Ni še dolgo, kar sva jo videla v vozu z dvema neznanecema, ki je nista hotela izpustiti.“

„Kaj naj to pomeni?“ je hlastno vprašal Valentin.

„To pomeni,“ je resno odgovoril neznanec, „da so jo ugrabili.“

„Ugrabili!“ je obupno kriknil Valentin. „Nikoli več je ne bom videl!“

Tujcema je bilo ime Siméon in Chilpéric.⁵⁾ Bila sta majhna in širokopleča; že nekaj dni sta bila v Muradovi službi. Mladi Indijec jima je povedal, kako ga je Laguyane prevaral, in jima naročil, naj poizvesta, kdo ga je poslal.

Siméon in Chilpéric sta bila prej v policijski službi, ki pa sta jo pustila, ker sta se sprla s šefom. Ponudila sta se Muradu, ki ju je z veseljem sprejel v službo.

V teh dneh, kar sta bila pri njem, sta že odkrila, s čim se zdaj peča Laguyane. Bila sta mu vedno za petami in sta vedela za vsak njegov korak.

Videla sta Louffarda in Laguyana, ki sta stopila v voz brez številke; malo pred Hautpoulskim prehodom se je avto ustavil. Stari kaznjenev in njegov drug sta izginila v sosednjo ulico.

Siméon in Chilpéric sta stopila v gostilno in naročila pijače. Ko sta tako brez besede sedela, sta zdajci skozi okno zagledala Alice.

Deklica sicer ne bi bila zbudila njune pozornosti, če ji ne bi bila sledila Laguyane in Louffard.

Brž sta plačala in skočila v voz, ki ju je čakal pred gostilno. Počasi sta vozila za zločinca, ki sta se jela Alici približevati.

Tedaj pa sta Laguyane in Louffard obstala. Najbrž sta opazila, da jima je nekdo za petami. Ker se Chilpéric in Siméon nista smela izdati, sta ju morala prehiteti, kar je nadzovanje znatno otežkočilo.

Opazila sta, da sta se zločinca pridružila Alici in ji nekaj pripovedovala. Njuna vest jo je morala zelo potreti, ker se je opotekla. Louffard jo je prestregel in jo odnesel v voz, ki ga je pognal z največjo hitrostjo.

„Zdaj pa imava!“ je zagodrnjal Chilpéric. Pokazal je šoferju voz, ki je izginjal v daljavi.

Šofer je skomignil z rameni.

„Moramo ga dohiteti,“ je vzkliknil Chilpéric.

Na koncu ulice je bil železniški prehod s spuščeniimi zatvornicami. Laguyanov voz se je moral ustaviti in razdalja, ki je ločila voza, se je jela krčiti. Toda zaradi velikega prometa ga nista mogla vjeti. Videla sta samo, da je k vozu pristopil neki vojak, ki ga je Laguyane

poklical in mu nekaj naročil. Potem je Louffard iztegnil roko in dal vojaku pismo.

Med tem je vlak že odpeljal in zatvornice so se odprle.

„Brž, brž!“ je zavpil Chilpéric šoferju. „Sto frankov, če ga dohitel!“

Šofer je pognal, toda avto je bil star in motor nadušljiv. Nenadoma je zamolklo počilo in motor se je ustavil.

„Tri sto hudičev!“ je zaklel Chilpéric in skočil na tla.

Takrat je Siméon zagledal vojaka s pismom. Stopil je k njemu.

„Kam nesete to pismo?“

„Sam ne vem. Pet frankov so mi dali in mi rekli, naj ga oddam na tale naslov.“

Siméon mu je iztrgal pismo iz rok.

„Evo vam dvajset frankov in pojdite svojo pot. Pismo oddam že jaz.“

Vojak si ni dal dvakrat reči. Vzel je denar, se zahvalil in šel.

Ker voza z Alice že davno ni bilo nikjer več, sta Chilpéric in Siméon sklenila storiti to, kar jima je edino še kazalo — poiskati neznanega naslovnika. Tako sta prišla v Bertarovo stanovanje, kjer smo ju srečali v začetku poglavja.

„Pismo imava, ki sva ga dobila na zelo čuden način.“

„Pismo? Dajte ga meni!“

„Ali ste vi gospod Bertara?“

„Gospod Bertara,“ je trpko odvrnil Valentin, „je Bog ve kam izginil. Morda so ga prav tako ugrabili kakor njegovo hčer. Ves večer ga že zaman iščemo.“

Chilpéric mu je izročil pismo.

Valentin je prečital naslov in prebledel.

„Aličino pismo — kaj naj bo to?“

Raztrgal je ovitek in čital:

Dragi oče!

Odpusti mi, da sem ti prizadejala toliko skrbi, toda moja čuvstva so bila močnejša od mene. Nisem se mogla premagati, šla sem za njim, ki ga ljubim. Hotel je tako in — ubogala sem ga. Vem, da boš žalosten, ko boš čital te vrstice, toda zanesi se, da se kmalu vidimo v sreči. On, ki sem šla za njim, je dober in bogat — ljubi me in moja sreča mu je vse, zato se ne boj zame. —

Alice.

⁵⁾ Izg. Šilperik.

Valentinu je bilo, kakor bi bil dobil udarec po glavi.

„Ne, ne!“ je vzkliknil, „to ni mogoče. Alice ni nikdar tako govorila. Tega pisma ona ni pisala. Prisilili so jo, ali pa so ponaredili njeno pisavo. Alice je ljubila samo mene — še pred nekaj urami mi je to priznala. Očeta so hoteli speljati na krivo sled...“

Stopil je k Chilpéricu in Siméonu.

„Kaj iščeta tu? Kdo sta? Tole pismo sta prinesla — ali ga nista sama napisala? Od vaju smo zvedeli, da so Alice ugrabili... ali nista tudi vidva imela prste vmes?“

Zagrozil jima je s pestmi. Trompelet je zaprl vrata in se pridružil Valentinu.

„Ne uganajta neumnosti!“ je mrzlo odgovoril Chilpéric. „Bolje je, da se pomenimo, kako jo najdemo. Vi se zanimате za dekle — midva tudi!“

„Zakaj? Saj je niti ne poznata!“

„Res — a navzlic temu jo iščeva in... zelo se bojiva, da zaman. Za ugrabljenjem je neka skrivnost, ki je še ne smeva izdati. Vedita pa, da je dekle v nevarnosti in da nas bo vseh pet premalo, da jo rešimo. Kar se pa tiče vaše obdolžitve, da sva v zvezi...“

„Oprostite,“ je rekel Valentin osramočen, „nisem vaju hotel žaliti... Toda povejta mi... ali gre za njeno življenje?“

„Da, in še več — za njeno čast,“ je hladno odgovoril Chilpéric.

Valentin se je ječe opotekel. Chilpéric ga je zgrabil za ramena in stresel.

„Na delo! Za jadikovanje ni časa.“

„Kaj naj storimo?“

„Iščite, kakor iščeva midva. Tu je najin naslov. Če naju boste potrebovali, pridite!“

Osmo poglavje

BERTARA SE VRNE

Rue d'Allemagne je kakršne so vse ulice v pariških predmestjih. Čez dan živa in polna ljudi, zvečer pa prazna in zapuščena.

Bilo je opolnoči.

Po cesti je kolovratil star mož, ki je bil videti temeljito nadelan. To je bil stari Bertara. Nihče ga ne bi bil spoznal, tako se je izpremenil v enem dnevu.

— — — — —
Preden je zjutraj odšel na delo, ga je povabil prijatelj na čašo vina. Prisedla sta k dve-

ma delavcema, ki sta mu napila. In čudno — ko je izpraznil kozarec, ki sta mu ga ponudila, se mu je zvrtilo v glavi. Omahnil je na klop in zaspal.

Delavca sta ga zavlekla v kot za mizo in ga tam pustila. Ko se je ob enajstih ponoči zbudil, so ga vrgli iz gostilne.

Le s težavo se je zibal po Rue d'Allemagne. Nenadoma se je prijel za glavo: „Moj Bog, domov moram! Opili so me... zamudil sem večerjo in Alice bo skrbelo...“

„Hvala Bogu,“ se je oddahnil, ko se je ustavil pred svojo hišo. „Zdaj grem spat. A kaj poreče Alice?“

Poiskal je ključ in s težavo odklenil hišna vrata. Na stopnicah je spet moral počivati. Kočno je le po vseh štirih prilezel do svojega stanovanja.

Že pri vratih je poklical hčer, naj mu odpre, toda nihče mu ni odgovoril. Zaskrbelo ga je. Odprl je vrata in stopil v predsobje. Nikogar!

Kakor bi odrezal, ga je minila pijanost. Prižgal je luč in se vrnil v Aličino sobo. Postelja je bila nedotaknjena, na njej pa je ležalo pismo, ki ga že poznamo. S trepečočimi rokami ga je prečital in se kakor posekan zgrudil na posteljo ter se razjokal.

Njegov obup je bil tolik, da ni opazil došleca, ki je stopil v sobo.

Bil je marki Norbert D'Argental. Šel je bil v kavarno in čakal, kdaj se vrne stari Bertara. Ko ga je opazil, je šel skrivaj za njim. Prijel je starca za roke. Bertara ga je spoznal.

„Gospod Norbert, kje je Alice?“ je zahteval.

„Potolažite se, oče,“ ga je skušal pomiriti marki. „Vse bo dobro.“ Nato mu je jel počasi in oprezno pripovedovati, da je Alice brez sledu izginila.

Bertara ga je nemo poslušal. V teh dvanajstih urah se je postaral za najmanj toliko let.

„Ali mislite, da jo bom še kdaj videl?“

„Videli jo boste, oče,“ ga je tolažil Norbert, „našli jo bomo. Tega pisma res ni pisala vaša hči, a zato še ni treba obupati. Gospodična Alice ni imela ljubčka in tudi če bi ga bila imela, ne bi bila odšla na svoj rojstni dan, ko je pričakovala toliko prijateljev.“

„Ali ni odšla sama?“

Za slabo voljo

Na neki veselici je plesal Tristan Bernard z neko damo. Med plesom je napravila dama partnerju kompliment: „Lepo od vas, mojster, da plešete, vi slavni pisatelj, z menoj docela neznanó žensko.“ „Zakaj ne?“ je odvrnil Bernard, „saj smo vendar na dobrodelni prireditvi!“

Čudili so se neki dami, ki je gledala ganljivo dramo, ne da bi bila potočila solzo. „Vem, da bi se bila morala jokati,“ je odgovorila dama, „tudi bi bila zelo rada jokala — toda po gledališču sem še nekam povabljena.“

Vajenec čita z velikim zanimanjem kriminalni roman. Takrat vstopi iznenada šef; vajenec hitro skrije knjigo v zadnji hlačni žep — toda v preveliki naglici je ne more pollačiti čisto do dna, tako da mu knjiga nekoliko moli iz žepa. Šef to opazi, ga nekaj časa brez besede gleda, potem pa mu reče: „Hm, s čim pa prav za prav bereš?“

K ravnatelju nekega dunajskega gledališča pride mlad avtor, čigar prvi komad ni doživel ravno prevelikega uspeha. „Čujte, gospod ravnatelj,“ reče užaljen, „lo gotovo nalašč napravite? Vselej, kadar je gledališče tako rekoč prazno, predvajate ravno mojo igro!“

Pri Martinčevih so imeli lepo mlado hišno, ki je nekega dne kar na lepem obležala. „Bolna sem,“ je zastokala.

„Nu, to bomo še videli,“ je dejal gospod Martinec in poslal po hišnega zdravnika. „Prosim, preiščite jo!“

Zdravnik ga je poslal iz sobe in stopil k bolnici.

„Saj nisem bolna,“ se zasmeje hišna, lepa Micika. „Toda ti ljudje mi že dva meseca dolgujejo mezdo, in zdaj jim nalašč ostanem v postelji, dokler ne dobim svojega denarja.“

Zdravnik je za trenutek ostrmel, pollej pa ga je obšla blažena misel:

„Imenitno! Meni so tudi že šest mesecev dolžni. Odmaknite se malo, da se tudi jaz vležem.“

J. H. R.

„Gospodična Ema, snoči — hm — sem sanjal — hm — da sem vas prosil — hm — za roko. Kaj bi to neki pomenilo?“ — „To pomeni, da imate v spanju več pameti kakor če ste budni!“

Bernard Shaw ima slugo, ki ga časih porabi za tajniške posle. Nekega dne izroči vrli John svojemu gospodu vprašalno polo nekega novinarja, ki je hotel na vsak način dobiti svoj intervju. Pesnik naglo preleti nadležni papir in reče Johnu: „Danes sem z delom preobložen; odgovorite vi namestu mene.“ Sluga-tajnik sede za pisalno mizo in jame odgovarjati na tale vprašanja: „Kdaj hodite na izprehod? Obkorej vstajate? S čim se ukvarjate med enajsto in dvanajsto uro?“

Toda kdo popiše Shawovo začudenje, ko nekega dne čita v listih, da vsako jutro čebulje snaži, da med enajsto in dvanajsto uro skoraj vselej krompir lupi in nikoli ne hodi na izprehod. Tisti dan se je ves London valjal od smeha nad najnovejšim „dovtipom“ znamenitega humorista.

Pisemce mladega prirodoslovca

Miška moja (Mus musculus)

V pisemcu ti pošiljam nekaj vijolic (Viola odorata) s prošnjo, da me drevi spel počakaš pri starem hrastu (Quercus pedunculata). Ob žurgolenju slavca (Luscinia philomela) in ob svitu kresnic (Lampyrus spendidula) si hočeva privoščiti nekaj srečnih uric. — Paži, da te mačeha (Viola tricolor) ne vidi.

Tvoj ljubeči te Alojzij Merha,
stud. rer. nat.

Anekdote iz vojne

Oficir oddelka metalcev ognja je imel predavanje. „Tale jeklena steklenica,“ je pojasnjeval vojakom, „ima tri milimetre debele stene in je napolnjena s plinom C pod pritiskom 50 atmosfer...“ „Za Boga, gospod kapetan,“ je v strahu vzkliknil enoletni prostovoljec, „če eksplodira...!“ „Ne bojte se,“ je odgovoril kapetan, „saj imamo še dve za rezervo.“

„Gospod polkovni zdravnik, pokorno javljam, če iztegnem obe rameni, in postavim spodnje lehti pokonci in jih nato obrnem nazaj ter nato opišem polkrog, me zbode v lopaticah.“ „Zdi se mi, enoletnik, da ste se napili; čemu pa delate take kretnje?“ „Gospod polkovni zdravnik, pokorno javljam — plašč si vendar moram obleči!“

Vojna šola, prvi letnik, poslednji izpiti. Med drugimi dobi honvedski pešadijski poročnik Balint pl. Lukach Lukachazi-Fükeleki de Bertapuszta vprašanje, na čem temelji prav za prav telegrafija.

Mučen molk. Naposled odgovor: „Hat, telegrafija temelji na drogovih in žicah.“

Gospodinje!

zahtevajte povsod izrecno našo

Kolinsko cikorijo!

T · I · G · E · R

N A P I S A L M A X B R A N D

Gonzales je bil namreč skočil pokonci, se sklonil čez mizo in sunil s pestjo Bertu Hagnu pod nos.

Tisti mah je Jack že stal sredi sobe.

„Mir!“ je zavpil.

„Pri ukročenem merjascu“ je mahoma nastala mrtvaška tišina. Vsi možje, ki so sedeli v isti vrsti z Jackom in s prepirajočo se dvojico, so se naglo odmaknili, tako da ni Tiger imel za seboj nič drugega kakor samo goli zid.

„Idi k vragu!“ je Gonzales zavpil nanj čez ramo, potlej pa se je spet obrnil k Hagnu, ki se ni bil zganil na stolu, in zarjovel nanj:

„Prekleti ovaduh!“ in je zavihtel desnico in udaril Hagna z dlanjo po obrazu. Na Hagnovih belih licih so se mahoma pokazali rdeči odtisi prstov.

V skoku in s krikom je bil Jack pri njem, toda kakor bi ga bila njegova senca posvarila, se je Gonzales zasukal na petah in se zdajci postavil ‚venbacitelju‘ nasproti. Njegov zaliti, nakazni obraz je trznil in v rokah se mu je zdajci zasvetila pištola. Videla se je obrabljena in zanemarjena. Pogled nanjo je Tigra ustavil v polnem skoku, in Gonzales se je grdo zarežal.

„In ti?“ je zasikal, „od kod pa ti? Da se mi ne približaš, spaka zelena! Drugače ti zapečatim tvoj smrkavi nos za vse večne čase!“

Roka mu je trepetala, da se je cev revolverja tresla ko trepetlika, toda Jack je dobro vedel, da bi v kritičnem trenutku pihalnik obstal tako ravno in mirno, kakor bi ležal na skali. In vendar se ni prav nič bal. Mirno in pokojno je stal, kakor bitje, ki ne ve, kaj je smrt.

Oni čudni ogenj, ki se je zbudil v njem, ko ga je Boynton podrl na tla, je spet zagorel v njegovih žilah, in videl je samo eno: Gonzalesov bikov vrat. V tem vratu je tekla nit življenja in čutil je, da bi ga mogel doseči s konci prstov — da bi ga mogel raztrgati — z enim samim stiskom.

Bilo mu je, kakor da rase njegovo telo v neznansko višino, kakor da mu nobena krogla ne more do živega!

„Mene ne boš, Gonzales,“ je rekel s prečudnim pokojem. „Imam te!“

In mahoma je vsega prevzel neodoljiv nagon, da bi temu človeku skočil za vrat, čeprav je vedel, da bi ga moral ubiti, če se ga le dotakne, in neznana groza ga je prešinila: bilo mu je kakor pijancu, ki z vsemi prsti objema kozarec žganja in moli Boga za moč, da ga ne bi izpil.

„Še en izhod ti priznam,“ je rekel. Vest mu je narekovala to besedo, toda glas mu je zvenel čudno zlomljeno, in kri mu je razbijala v sencih. „Še en izhod ti priznam. Odloži pihalnik!“

Bilo mu je, kakor da čuti, da se je nekaj v Gonzalesu utrgalo. Moža je minil ves pogum in obraz mu je postal mrliško blede. Sama groza je gledala iz njegovih oči in pri tem pogledu je Jacku vsa kri udarila v možgane, kakor volku, ki je okusil kri.

„Na mizo z njim, Gonzales!“ je šepnil komaj slišno. „Brž!“

Ustnice so mu trznile, ko je izgovoril te besede, in v grlu ga je stisnilo, kakor da ga hoče zadušiti.

In tedaj je videl, kako se je Gonzalesova roka počasi, drgetaje zganila. Položil je pištolo na mizo; nato je Španec dvignil roko do obraza in si negotovo potegnil čez znojno čelo.

Ta kretnja je pretrgala zakletje, ki je dotlej uklepalo Jacka. Ogenj je nestal iz njegovih žil in stud ga je stresel.

„Ti!“ je rekel.

Gonzales je vztrepetal. Na njegovem obrazu ni bil zapisan sram, le neka čudna groza, kakor jo časih opazimo na obrazih ljudi v hipnozi.

„Ven!“ je rekel Tiger.

Trenutek še se je Gonzales pomišljal, kakor da se ne more premakniti. Korak za korakom se je potlej umaknil med ljudi in ves čas ni mogel odtrgati oči z Jackovega obraza, dokler ni bil pri vratih. Tedaj pa se je po bliskovo obrnil in s krikom izginil v noč.

Jacku je bilo, kakor bi vsi prisotni šele zdaj po dolgih minutah svobodno zadihali. Obrnil se je. V vseh očeh je bila zapisana ona neznana groza, in na vseh čelih je stal znoj. Za pultom je videl Mary; celo njene ustne so bile blede ko prt. Obrnil se je k Hagnu.

Revolverski junak je bil porinil stol daleč od mize in čeprav ni vstal, se je vendar sklonil naprej; eno roko je imel skrito v telovniku. Jack je dobro vedel, kaj to pomeni. Pod jopičem je imel napet revolver in naj je bilo Hagna še tako groza, je bil drugačen temperament kakor Gonzales. Boril bi se, tudi če bi mu ukazal, naj zapusti pivnico.

Vse to se je bilo tako naglo odigralo, da še ni obledel odtis prstov na njegovem licu. Tedaj je Jack vzel Gonzalesov revolver in mu ga porinil čez mizo.

„Kadar bo sila, Hagen,“ je rekel, „sta dve pištoli vselej boljši od ene. Vzemite tole za spomin.“

To rekši se je zavrtel na petah, obrnil nevarnosti hrbet in se vrnil k svoji mizi.

Šestnajsto poglavje

NEVARNOST

In še zmerom se ni nihče zganil. Napetost je bila popustila, vendar še ni docela izginila, zakaj Bert Hagen je bil na takem glasu, da so se celo v tanglu ljudje obrnili in pogledali za njim, kadar je šel po cesti. In kaj to pomeni, vedo pač najbolje ravno ljudje iz tangla.

Tisti trenutek je bil Hagen v neprijetnem položaju. Najbrž bi bil mnogo dal za to, da bi veliki tujec napravil sovražno kretnjo, ki bi mu dala povoda, da potegne revolver.

Ne da bi bil z gotovostjo računal na zmaggo. V teh sekundah ni bil odtrgal pogleda z Gonzalesovega obraza in to, kar je videl, mu je reklo, da je vsakdo, ki Tigra razdraži in nadleguje, zapisan smrti. Toda na kocki je bil tudi njegov sloves. Nemara bodo pozneje ljudje rekli, da je Tiger Berta Hagna tako do dna preziral, da se mu je videlo pod častjo vzeti ga vobče na znanje. Alkohol je bil izpuhtel iz Bertovih žil in to, kar je zdaj storil, je bilo najpogubnejše delo v njegovem življenju.

Vstal je in šel skozi pivnico, dokler ni stal s Tigrom oko v oko. Bil je majhen in droben, Jack je bil skoro sedé tolikšen kakor on.

„Tiger,“ je rekel, „nisem razumel. Kaj ste hoteli reči s tem, da bi potreboval dva pihalnika?“

Jack mu je pogledal v oči in čital v njegovi duši; videl je v njej strah, hkrati pa tudi odločnost. Zdajci ga je prevzelo nekaj kakor ob-

čutek simpatije in občudovanja. Sam je bil zdaj popolnoma hladen, še zmerom je čutil nekaj kakor gnus, toda vedel je, da misli Bert Hagen ta trenutek, da stoji pred smrtjo.

„Hagen,“ je rekel prijazno, „vseeno, kaj je bilo. Mislim, da si spodoben dečko.“

Pomolil mu je roko. Revolverskemu junaku je vsa kri udarila v obraz in izbrisala odtiske Gonzalesovih prstov. V nenadni ganjenosti je Hagen zgrabil ponujeno roko in jo trdo stisnil.

„Lepo kašo so mi hoteli skuhati,“ je zamrmral. „Toda da veš, tovariš, jaz se jim za to ne dam; in če ti bodo spet kdaj hoteli zagosti, mi samo povej. S teboj sem. Samo to sem ti hotel reči.“

Obrnil se je in s plamenečimi očmi preletel vrste gostov, kakor da išče, kje bo odkril kak posmehljiv režaj ali zaničljiv pogled ali skomig z rameni. Toda srečal je samo namenoma brezizrazne obraze in videč, da se nihče ne upa odvrniti njegovega pogleda, je s porogljivim smehom zapustil pivnico. Za njim se je dvignila mrka postava Jastreba, in ko so se vrata tudi za njim zaprla, je Jackov pogled nehote zletel k Mary Doverjevi. Lica so ji zdaj žarela in skrivaj je pomignila z glavo. Trenutek nato je odšla iz pivnice in Jack je stopil za njo v pisarno. Ko je vstopil, je zaprla vrata in se s hrbtom naslonila nanje. Bilo je kakor da se boji, da ji ne pobegne.

„Za nocoj ste dobro opravili, Tiger,“ je rekla veselo. „Zdaj se nihče ne bo upal pisniti.“

Občuduje si ga je ogledovala od nog do glave in njeno občudovanje si je dalo duška v tihem smehu. Zdajci pa je stopila tik do njega in mu moško stisnila roke.

„Čudoviti ste bili, Tiger!“ je rekla. „Čudoviti! Toda ali bi vas smela prositi, da mi izdaste neko tajnost?“

„Če le morem!“

„Kako ste mogli samo z besedami doseči, da je Gonzales odložil poštolo?“

„To je bilo čudno,“ je odgovoril. „Hočem vam povedati. Ko sem mu rekel, naj pištolo odloži — upam da me boste razumeli — takrat sem zdajci z vsem svojim bitjem zaželel, da tega ne stori.“

„To se pravi, hoteli ste, da sproži?“

„Nekaj v meni,“ ji je pojasnjeval, „je pobesnelo in hotel sem — hotel sem mu skočiti za vrat.“

V svojem resnem stremljenju, da ji to razloži, se je bil nehote sklonil čisto k njej, in deklica je zadržala dih.

„O, zdaj razumem,“ je rekla. „Gonzales je nekaj videl na vašem obrazu — tudi mene je prešinilo nekaj nedopovedljivega.“

Odmaknila se je nekoliko od njega in si ga jela ogledovati z drugimi očmi. „Tiger, kaj je to z vami? Kaj je v vas drugačnega kakor na drugih ljudeh?“

Zmajal je z glavo, in oba sta se nasmehnila.

„Sedite semle!“

Storil je po njenem ukazu in ona je sedla na rob pisalne mize čisto zraven njega in ga ogledovala z njej lastno otroško odkritostjo.

„Mislim, da sem našla.“

„Res?“

„Zavest vas mine in takrat ste nekaj časa res pravi tiger.“

„Že mogoče. Čudno je to.“

Naslonila si je komolce na kolena in sklenila roke ter prekrizala noge.

„Hotela bi zdaj pošteno z vami govoriti,“ je menila.

„Nu, začnite!“

„In vi mi boste prav tako odgovorili?“

„Bom.“

„Kakor človek človeku?“

„Kakor človek človeku.“

„Tiger, kdo ste?“

„Venbacitelj ‚Pri ukročenem merjascu‘.“

„To ni pošten odgovor!“ Tiho se je zasmejala pred se. „Kam spadate? Kje ste doma?“

„V tanglu.“

„Se nikoli v svojem življenju, Tiger! Vi spadate prav tako malo k nam, kakor belo ni črno.“

„Zakaj ne?“

„Ker ni nič črnega v vas.“

Vprašuje jo je pogledal, in ona je nadaljevala: „Vsi drugi imajo nekaj neodkritega v očeh. Če pa me vi pogledate, mi je vselej, kakor da bi mi hoteli nekaj izmamiti. Popolnoma drugačni ste od drugih.“

Spet je premolknila.

„Da, čisto drugačni ste,“ je povzela. „Tako drugačni, Tiger, da mi je že strašno čudno se-

deti zraven vas in se pogovarjati z vami. Ne, vi ne spadate semkaj. Zakaj hočete ostati?“

„Ali naj vam pošteno povem?“

„Seveda!“

„Bil sem davi svedok incidenta na cesti in sem videl, kako ste ukrotili ljudi. V trenutku, ko sem vas zagledal, Mary, sem vedel, da vas moram videti od blizu.“

Naslonila se je nazaj, kakor da si ga hoče ogledati iz potrebne razdalje. „Ali bi me radi zapolipili?“ je vprašala zamišljeno in nagubala čelo.

„Samo pojasniti sem vam hotel,“ je resno odgovoril.

„Ta izgovor se mi vidi precej puhel,“ ga je zavrnila. „Zagledate me v gneči; in pri tisti priči se odločite, da pustite svoje ljudi in pridete semkaj? Pred sodniki to ne bi držalo, Tiger. Naj vam kdo drugi verjame.“

„A vendar je bilo tako. Potlej sem prišel ‚K ukročenemu merjascu‘, in ko sem vas spet videl, sem vedel, da sem prav imel.“

Nejeverno je zmignila z glavo.

„Tako prav sem imel,“ je nadaljeval Jack, „da sem že srečen, če takole sedim z vami in vam govorim kakor človek človeku.“

„Hm!“ je zamišljeno zamrmrala. Spet ji je vstalo nezaupanje do njega, toda njegove oči so jo gledale tako mirno in odkrito, da je samo prikimala.

„Tudi jaz imam prav isti občutek,“ je potrdila. „A kako si to razlagate?“

„O, za to je tisoč razlogov. Prvič ste zelo lepi.“

„Tiger,“ je vzkliknila in se vzravnila, „upam, da mi ne mislite ljubezni odkrivati?“

„Nikakor ne. Povem samo, kar je res — kakor človek človeku.“

Nasmehnila se mu je, da se mu je zvrtilo v glavi, vendar se je premagal in ji mirno pogledal v oči.

„Nu, dobro,“ je pritrdila. „Nadaljujte!“

„Nezmiselno bi bilo naštevati vam stvari, ki vas na vse zadnje še razsrde.“

„Kakšne stvari?“

„Zlasti vaše roke.“

Pozorno ga je pogledala, potlej pa ji je pogled zdrknil dol na njene roke, ki jih je zamišljeno obrnila.

„Razen stvari kakor so oči in roke, Mary, pa je še mnogo, mnogo več razlogov, ki so v zvezi z vami.“

Pol otožno, pol zasanjano ga je pogledala.

„Te druge mi je težko pojasniti. Prvič se mi je zasvitalo, ko ste govorili z ljudmi na cesti. In potlej spet, ko ste mi pogledali prav do dna, v vrsti juharjev; in naposled, ko sem se boril z Larryjem Boyntonom. Kaj je prav za prav v vas, pa vam ne vem povedati. Da to proučim, sem tu.“

Pogledala ga je s tako neprikrito boleštvjo, da mu je zaplalo v sreču.

„Mislim, da vas ne bi smela poslušati,“ je rekla resno.

„Zakaj ne?“

„Ker mislim, da je nevarno.“

Odkimal je.

„Seveda je nevarno,“ je vztrajala. „Toda, Tiger, kaj s tem namerjate?“

„Odvesti vas od tod,“ je trdno odgovoril.

„Odvesti me?“

„Da, zaradi nadaljnega proučevanja.“

To rekši je položil svojo roko na njeno.

Zganila se je, kakor bi mu jo hotela izmakniti.

„Ali se me bojite?“

„Ni ga moža, ki bi se ga bala,“ je odvrnila in mu dovolila, da je obdržal svojo roko v njeni. Toda bila je vidno vznemirjena.

„Zdaj morate iti.“

„Saj ste vendar rekli, da se ne bojite.“

„Vas — ne.“

„Nu, in?“

„Saj veste, ta tiger, ki časih vstane v vas.“

„Nu?“

„Nekaj takega je tudi v meni.“ Vstal je, in ona se je prijela za vrat. „Tu mi časih nekaj vstane — tako čudno — kakor da bi morala zapeti ali kaj vem. Besede tega ne povedo.“

Spustila se je z mize in ga prijela za roke. Sence so izginile iz njenih oči in ogenj je zagorel v njih.

„Tiger, Tiger, Tiger!“ je šepnila.

Zunaj na cesti je bil orglar gonil poulično popevko; Jacku pa se je takrat zazdelo, kakor bi bila ta godba mojstrovina, bogata z zvoki kakor sinfonični orkester; dotik njenih rok ga je navdal z občutkom neizmerne bogastva, kakor da bi veletok zlata zabučal mimo njega in ga oslepil z obiljem sijaja. Primaknil se je

k njej in ona je nagnila glavo nazaj; njene odprte ustne so mu bile zdajci čisto blizu in nenadoma ji je pogledal globoko v oči, in tedaj je zagledal ves svet v njej in vsakteri nje delec je bil ko najlepša muzika. Tedajci pa je lajna na cesti utihnila.

„Tiger!“ je vzdrgetala.

Zdrznil se je in strah, ki ga je videl v njej, mu ni dal, da bi jo skušal obdržati v rokah, ko se mu je iztrgala.

„Vedela sem, da je nevarno,“ je zašepetala. „Idite!“

Enkrat, dvakrat in spet ga je prešinilo tako silno kakor takrat, ko ga je malone zagnalo Gonzalesu na goltanec, od glave tja do srca; in trikrat se mu je umaknila. Tedaj je stopil k vratom, in ko se je obrnil nazaj, je sedela za mizo, komolce je bila razprostrla in naslonila glavo na lehti.

Tiho je stopil čez prag in s spoštljivo nežnostjo zaprl vrata za seboj.

Louis Roubaud:

Skodelica čaja

„Z mlekom ali brez njega?“

„Hvala, ne tega ne onega. Natoči mi rajši kozarček konjaka. In ker se že tako dolgo nisva videla, bi se nekoliko porazgovorila, ne?“

„Tedaj kaj je bilo vsa ta leta s teboj?“

„Nič posebnega; oženil sem se in čaja ne maram več.“

„Kako?“

„Leto po tvojem odhodu sem vzel Suzano, kakor sem ti takrat kratko sporočil. Poznal si jo prav tako dobro kakor jaz; videli smo se z njo pri Walsonovih. Nekaj nevsakdanjega je bilo na njej, nekaj, kar te je zmedlo; njen blede obraz je izdajal melanholični ponos in zaprtost onih deklet, ki so brez roditeljev in brez imetja predane boju za obstanek.“

„Spominjam se; kolikokrat si se zgražal nad brutalnostjo Walsonove do nje. Ali te je ljubila?“

„Ne; dvajset let ji je bilo, meni pa štiri-deset. Ponudil sem ji bogastvo, razkošje, svoje ime in ljubezen po vrhu. Gospa Walsonova jo je bila ravno zaradi nedolžnega prepirčka odpustila, vedel sem, da jo čaka v najboljšem kaka sramotno plačana pisarniška služba...“

Njo, ki je bila vendar rojena za to, da vlada; še nikoli prej nisem srečal ženske z žlahtnejšo otmenostjo...“

„Ali si ji povedal?“

„Rekel sem ji samo: ‚Bodite moja žena,‘ in ko je pristala, sem ji poljubil roko. Nekaj mesecev sem bil res zelo srečen z njo. A kmalu sem spoznal dvome in razočaranje in življenje mi je postalo muka. Stvar je bila namreč taka: vzel sem si tajnika...“

„Jeana Valtiera!“

„Da, zanimiv človek, ki sem z njim ravnal ko s prijateljem. Kmalu po njegovem prihodu sem odkril, da je ljubimec moje žene.“

„In?“

„Dokaza nisem imel, niti sence kakega dokaza. Suzana me ni nikoli zapustila, spala sva v isti spalnici, z doma je hodila samo po dnevi, a Jean Valtier je ves dan delal z menoj. Bilo je tedaj docela nemogoče, da bi me varala, in vendar sem bil o tem popolnoma uverjen. Tiste dobe nikoli ne pozabim. Živel sem v neprestani napetosti, slehernega dogodka sem se obupno oklepjal, da sem iz njega izvajal najhujše sklepe. Začel sem Jeana Valtiera mrziti; v službi sem ga obdržal samo zato, da bi se mogel prepričati, da me slepari. On je dobro poznal moje občutke do njega in mi jih je pošteno vračal. Toda na zunaj sem bil še bolj vljuden z njim in on še bolj vnet za službo, čeprav bi si bila najrajši skočila drug drugemu za vrat.“

In zdaj pride stvar s skodelico čaja. Ostro sem ga opazoval in prišel do sklepa, da bi se me Jean Valtier rad iznebil. Kako sem prišel do tega? Sam ne vem; instinkt mi je to govoril.

Vsako popoldne smo se zbrali pri čaju v moji knjižnici. Valtier, Suzana in jaz. Tujec, ki bi nas videl v prijaznem pogovoru, pač nikoli ne bi prišel na to, da se tod odigrava drama.

Nikoli nisem dovolil, da bi kdo drugi nalil čaj v skodelice. Večkrat sem že opazil, da je Valtier, hoteč mi naliti mleka, prijel za ročko, toda vselej sem ga prehitel.

Nekega popoldne smo kakor po navadi sedeli pri čaju, ko sem pogrešil dozo s sladkorjem. Suzana je pozvonila služkinji, ki tega ni vedela pojasniti. Da ne bi po nepotrebnem čakali, nam je prinesla sladkorja v prašku, ki

ji je bil ravno pri roki. Pogledal sem Valtierju v oči, toda on je vzdržal moj pogled. Tedaj nisem več dvomil. Valtierov obraz je bil blede, tista bledica, ki je izdajala zločinske namene. Vendar že! Zdaj ga imam, njega in morda tudi njo, zakaj zdelo se mi je neverjetno, da ona ne bi bila soudeležena. Mirno, brez drgeta sem nalil čaj in nasul v vsako čašo dve žlički belega praška. Bilo mi je, kakor da sedim pri kvartah, in moj vložek je naša sreča, naše življenje. Imel sem v rokah najboljše adute in soigralec *mora* pokazati barvo. Nič ni bilo lažjega za Valtierja kakor nasuti v ta sladkor otrov, toda če se je zanašal na mojo zaupljivost, se je zmotil. ‚Nu, Valtier, vaš čaj bo mrzel!‘ Še zdaj vidim njegov pogled, poln sovraštva, spačene črte njegovega obraza. Bil je patetičen trenutek; prijel je svojo skodelico in začel mehanično mešati z žličico. Trepetal je od razburjenja in strahu, skoro smilil se mi je, tako strahopeten se mi je iznenada zazdel. Naposled se je vdal:

‚Ne morem. Ni mi dobro. Bolje bo, če...‘

Ne vem, kaj bi bil tistikrat dal za to, da bi ga smel zgrabiti za goltanec, toda hotel sem svoj triumf popolnoma izkusiti. Neizprosno sem silil vanj, da izpregledam tudi Suzano, katere vloga mi je bila še nejasna.

‚Ljubi moj Valtier, nimate prav! Pijte čaj, dokler je vroč!‘

Tisti mah je Suzana prijela svojo skodelico in jo naglo nastavila na usta, toda še preden sem utegnul vmes poseči, jo je že Valtier prijel za roko.

‚Ne pij! Ne pij!‘

S temi besedami me je izzval. Stala sva si nasproti, negibna, brez besede. V ušesih mi je šumelo in v sencih kovalo, oba sva bila kakor v vročici. Naposled sem se toliko zavedel, da sem bruhal:

‚Morilec!‘

Zmedeno me je pogledal.

‚Hotel si me zastrupiti, ne uideš mi!‘

Suzana je bila vstala; potisnil sem jo nazaj na stol.

‚Pusti naju, da sama obračunava, tvoj ljubimec in jaz. Potem boš prosta...‘

Tedaj se je začel Valtier izpovedovati:

‚Suzana je moja ljubimka, da, bila je že, še preden ste jo vi poznali. Jaz sem bil edini človek, ki ga je ljubila. Bil sem siromak, ko ste

prišli, in ona je vedela, da tudi njo čaka beda in brezposelnost. Zato se je vam prodala. Domišljali ste si, da bo ta ženska vaša, ker ste bogati, ste mislili, da si ljubezen lahko kupite. Nu, Suzana je bila tista, ki mi je sporočila, da iščete tajnika; na njeno prošnjo sem se zglasil pri vas in prišel v vašo hišo.

Skomignil sem z rameni.

„Toda ona ti ni dala strupa, tu se boš moral zam zagovarjati, aretirati te dam in vreči v ječo. Navaden zločinec si!“

Valtier ni odgovoril. Prijel je skodelico s čajem in izpil na dušek.“

„Samomor?“

„Kaj še! Sladkor ni bil zastrupljen. Jean Valtier ni bil morilec. Oba sva bila žrtev avtosugestije. Jaz sem mislil, da on preži na mojo smrt, in on si je domišljjal, da mu jaz strežem po življenju in da sem zato primešal otrova v sladkor, da ga spravim s poti.“

Suzana in Valtier sta šla. A le malo časa sta uživala srečo velike ljubezni. Čul sem, da sta se spet razšla, zakaj manjkalo jima je denarja, in ljubezni je treba toplega gnezda.

Vidite, zato ne maram več čaja!“

Nekaj izvanrednega v vsakem pogledu
je pisalni strojček

Remington Normal 1930.

Zahtevajte prospekt!

A. PRELOG

Ljubljana — Marijin trg

Čim več se učiš, tem več veš
čim več veš, tem več utegneš pozabiti
čim več utegneš pozabiti, tem več pozabiš
čim več pozabiš, tem manj znaš —
Čemu se tedaj prav za prav učiš?

Rtp

DRÖBIŽ

Na Kitajskem imajo dve mesti, ki imata najkrajše ime na svetu. Eno se imenuje U, drugo pa I.

V trenutku, ko je admiral Byrd preletel južni tečaj, je njegovo letalo hkrati letelo v dveh smereh. Med tem ko je prednji del aparata letel že proti severu, je letel rep še zmerom proti jugu.

Na Španskem so solni griči, ki so visoki do 130 m.

Kanarski otoki nimajo imena po kanarčkih, nego po latinski besedi „canis“ (pes). Po naše bi se morali tedaj imenovati „Pasji otoki“.

Valden Farnham iz Toleda v Združenih državah je dal 124 krat svojo kri za transfuzijo drugim ljudem. Ta izguba krvi mu je tako dobro dela, da se je v tem času zredil za 125 funtov.

Kože črncev se solnce niti v najhujši vročini ne prime.

Reka Ottawa je pri Pembroku (država Ontario, Združene države) 1600 metrov globoka.

Barometer je izumil Toricelli leta 1643.

Prvo pisemsko znamko je uvedel Hill leta 1840.

Neki frankfurtski učenjak je opazil mravljo, ki je neprestano tekala v krogu. Napadala je svoje tovarišice, ki so ji prišle na pot, in se je tudi drugače vedla zelo nenavadno. Živalca je vedno tekala v krogu na desno in je preteku nekaj dni začela vleči tipalke in noge za seboj. Pri mikroskopski preiskavi se je pokazalo, da je imela na levi strani možganov tvor.

Strela je porušila nagrobni spomenik C. J. Sumnerforda iz Columbije (Alabama, ameriške Združene države), ki je mesec dni prej umrl zadet od strele. Postavili so mu nov spomenik, ki ga pa je kmalu nato spet strela razdejala.

John Horan je 75 let služil istemu gospodarju od nosno njegovim naslednikom v Milwaukeeju (Združene države). Nameščen je bil aprila 1. 1855, ko mu je bilo sedem let. Danes je star 92 let in še vedno čvrsto dela šest dni na teden.

V New Yorku je vsak dan povprečno 8 in pol milijona telefonskih pogovorov.

Ena izmed najdražjih stavb na svetu je Waldorf-Astoria-hotel v New Yorku, ki je vreden tri četrte milijarde dinarjev.

V vsaki minuti napravimo povprečno šestnajst dihov in vselej vdihamo kakega pol litra zraka. To dá v minuti 8 litrov, v uri 480 litrov, v 24 urah 11.520 litrov in v enem letu 4150 kubičnih metrov.

Ali ste bolni?

Strah pred bacili

Snažnost je podlaga vsake higijene. S tem pa nikakor nečemo stopiti na stran tistih, ki venomer pridigajo: 'Bacilov se za vsako ceno boj kakor živega vraga!' Vse bakterije s sveta pregnati je nemogoče. Bati in varovati pa se jih je treba s pametjo; zakaj človeško telo, ki daje bacilom hraniva, jih pomaga širiti in s tem škoduje zdravju. Ker n. pr. vratu, sluznic in notranjih organov ni mogoče popolnoma obvarovati pred bacili, zato samo vnanja snažnost ne zadošča. Pameten način življenja utrdi človeka pred bacili, vsak pretiran strah pa je nepotreben. Pretiran strah pred bacili, ki človeku veleva, da si mora vselej, kadar prime v roko novce ali sploh kak predmet, roke umiti, mu samo greni življenje.

27. maja mine 20 let, kar je umrl „oče modernega zdravništva“ Robert Koch. Njegovo ime ostane nesmrtno po njegovih izsledkih v bakteriologiji: saj je bil eden prvih, ki je z dolgoletnimi poskusi dosegel prave in v praksi velepomembne rezultate. Njegovo proučevanje tifusa in kolere, dveh boleznih, ki sta pred desetletji zahtevali cele gore žrtev, velja danes za temelj vse današnje vede o teh dveh šibah božjih. Kochova posebna zasluga je ustvarila zdrave pitne vode brez klic; prav tako pa se je izkazal s pobijanjem spalne bolezni in malarije.

Kuhinja in dom

Paradižniki

Paradižnike imajo nekateri ljudje zelo radi, drugi spet jih ne prenesejo. Kaj je prav za prav paradižnik, sad ali sočivje? Lastnosti ima tako enega kakor drugega. Zlasti slovi po obilici vitaminov. Jedo se paradižniki sirovi kot salata s kisom in oljem, ali pa v juhi ali omaki, kuhani, polnjeni ali pečeni. Paradižniki se dajo tudi dobro konservirati, da jih imaš za zimo.

Vloženi paradižniki. Trde, rdeče, srednje velike paradižnike opereš in položiš na sito, da se odkapajo. Potlej jih deneš v kozarce, v kakršne vlegaš kumarice, in naliješ čeznje dobrega, ohlajenega, s poprovimi zrnci skuhanega kisa. Naposled poliješ z oljem. Kozarec povežeš s pergamentnim papirjem in ga postaviš na hladno.

Paradižnikovo jedro. Zrele paradižnike opereš, prelomiš na dvoje in jih v glazirani ponvi počasi skuhaš, potem zliješ na gosto sito in pasiraš. Piré nato nekoliko osladiš in rahlo pobrizgaš ter nato vkuhaš, dokler se dovolj ne zgosti. Potlej naliješ v steklenice in zavežeš ter še pol ure kuhaš v sopari.

Kaj mi pisava

Za analize, objavljene v listu, je treba naprej poslati Din 20; pisec naj navede šifro, pod katero naj bo analiza priobčena. Za večjo, podrobnejšo analizo je pristojbina 50 Din. Kdor želi pismen odgovor, naj priloži znamko.

Tiger. Oseba je v kljub zelo razviti čustvenosti in močni čutnosti, iz katere se zrcali hrepenenje po nasladah in užitkih, vendarle zelo premišljena v svojem ravnanju, da, celo jako preračunljiva. Redko se pokaže v pravi luči, človek pogreša pri njej pravo odkritost in prisrčnost in se venomer boji, da ga ne izrabi za dosego sebičnih ciljev. Veliko impulzivnosti in duševne energije je v tej naravi, vendar se opaža pretirano poudarjanje lastnega stališča, nedostopnost za tuje argumente in precejšna samovoljnost. Harmonično sožitje s to osebo ni torej v vseh momentih mogoče. Njena duševnost je zelo mehka, občutljiva in hitro razburljiva. Ekonomska natura, ne troši po nepotrebnem ne duševnih ne telesnih energij. Njeno delovanje ni povsem enakomerno in ustaljeno, preveč je pod vplivom trenutnih afektov, je sunkovito in zavisno od razpoloženja. Oseba ni bogve kaka velikopotezna natura, in sili v nedostopne višave, drži se rajši realnih tal in praktičnega življenja. Duševno je zelo prilagodljiva, precej inteligentna, pri tem pa pedantna.

KAZ OBETA KINO

Elitni Kino Matica

Tel. 21-24

EDINI ZVOČNI KINO V LJUBLJANI

DVOJE SRC V ¼ TAKTU. Najboljši nemški šlagerfilm! Dunajska filmska opereta. V glavni vlogi najboljši pevci in pevke ter znani „Poldi“ iz filma „Atlantik“ — Willy Forst. — **NE VERJAMEM VEČ NOBENI ŽENSKI.** — Prvi zvočni film znamenitega nemškega komornega pevača *Richarda Tauberja*.

Agfa
Kodak
Zeiss-Ikon
Voigtländer

Foto
k i n o
aparati

**Stalno v zalogi
foto-materijal**

Janko Pogačnik

Ljubljana
Tavčarjeva ulica šte. 4.

23

Budilke po Din 60— s tri-
letnim jamstvom

IVAN PAKIŽ, LJUBLJANA
11 **Pred Škofijo 15.**

SEDAJ JE ČAS

ZA TRAJNO ONDULIRANJE!

Vsa v to stroko spadajoča dela izvrši
hitro, trpežno in po zmerni ceni —
pravi damski

ČESALNI SALON »OLGA«
Ljubljana VII — Medvedova cesta 23

„**PLANINKA**“ zdravilni
čaj

iz najboljših zdravilnih zelišč, čisti in prenavlja kri in učinkuje izborni pri slabi prebavi želodca, zaprtju telesa, napenjanju, nerednem delovanju črev, hemoroidih (zlati žili), poapnenju žil, izpuščajih in žolčnem kamnu. Preprečuje kislino in zbuja tek. Pravi „Planinka“ čaj je zaprt in plombiran in ima napis:

Lekarna Mr. Ph. L. Bahovec, Ljubljana

6

ter stane zavojček 20 Din

Blagovna znamka

„Svetla glava“

se je obnesla. — Med tisoči znamk, ki se priglašajo vsako leto, pač pa ni nobena postala znana kakor ta. Radi pozornosti, ki jo vzbuja slika, in radi globokega svojega pomena je postal znak nepozaben.

„Znamka Oetker“ jamči za najboljšo kvaliteto po najnižjih cenah in radi tega načela so

Dr. Oetker-jev pecilni prašek
Dr. Oetker-jev vanilinov prašek
Dr. Oetker-jev prašek za pudinge itd.

tako močno razširjeni.

Letno se proda mnogo milijonov zavojčkov, ki pomagajo „prosvitljenim“ gospodinjam postaviti v kratkem času na mizo tečne jedi. Marsikatera ura se je prihranila, mnoge nevolje radi slabega kipeja močnikov je izostalo.

Otroci se veselijo, če speče mati Oetkerjev šartelj, in v otroški sobi ni ničesar boljšega, nego je Oetker-jev puding s svežim ali vkuhanim sadjem ali s sadnim sokom.

Pri nakupu pozor na to, da se dobe pristni Dr. Oetker-jevi fabrikati, ker se često ponujajo manj vredni posnetki.

Dr. Oetker-jev vanilinov sladkor

je najboljša začimba

za mlečne in močnate jedi,
pudinge in spenjeno smetano,
kakao in čaj,
šartlje, torte in pecivo,
jajčni konjak.

Zavojček odgovarja dvema ali trem strokom dobre vanilije.

Ako se pomeša ½ zavojčka Dr. Oetker-jevega izbranega vanilinovega sladkorja z 1 kg finega sladkorja in se dasta 1 do 2 jajčni žlici te mešanice v skodelico čaja, tedaj se dobi aromatična, okusna pijača.

Dr. Oetker-jevi recepti za kuhinjo in hišo

prinašajo izbiro izvrstnih predpisov za pripravo enostavnih, boljih, finih in najfinjših močnatih jedi, šartljev, peciva, tort itd.

Za vsako obitelj so največje važnosti, ker najdejo po njih sestavljena jedila radi svoje enostavne priprave, svojega odličnega okusa in svoje lahke prebavljivosti povsod in vedno pohvalo gospodinji — tudi onih, ki stavijo večje zahteve — in ker je, kakor je pokazala izkušnja, vsako ponesrečenje tudi pri začetnicah izključeno.

Oetker-jevo knjigo dobite zastonj pri Vašem trgovcu; ako ne, pišite naravnost na tovarno

DR. OETKER, MARIBOR.

18